СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
РІК LIV. Ч. 125. НЮ ЙОРК і ДЖЕРЗІ СИТІ, четвер, 27-го червня 1946. No. 125. NEW YORK and JERSEY CITY, Thursday, June 27, 1946. VOL. LIV.
ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 4-0807 THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

ПЕРШИЙ ЗА МИРНИХ ЧАСІВ ПОБОРОВИЙ ЗАКОНОПРОЄКТ ПРИНЯТИЙ КОНҐРЕСОМ

У вівторок 25 червня обі палати конґресу приняли перший законопроєкт в справі примусової військової служби в Злучених Державах. Надії є це продовження до 31 березня 1947 р. теперішнього поборового закону з деякими змінами. В ньому звільнено від побору 18-літних юнаків, звільнено теж батьків, а застановлено загальний побір в липні й серпні біжучого року. Саме над побором молоді перед двадцятим роком життя велася в конґресі найзавзятіша дискусія й тому приняття законопроєкту відкладано з місяця на місяць. Ухвалення законопроєкту вважається перемогою адміністрації. — Негайно після приняття поборового закону конґрес ухвалив підвишку платень для вояків і для офіцирів. У найнижчій рангі платня піднесена з $50 на $75, потім знижується підвишка відповідно при вищих платнях, що ґенерали дістали лише 10% підвишки. Разом підвишка буде коштувати федеральний скарб 632,000,000 долярів річно.

ПОПРАВЛЕНИЙ БИЛ БЮРА АДМІНІСТРАЦІЇ ЦІН У КОНҐРЕСІ.

Після конференції обох палат конґресу в справі вирівнання суперечних начерків законопроєкту про продовження Бюра Адміністрації Цін, законопроєкт перейшов уже в палаті репрезентантів 265 голосами проти 105 і лише ще сенат має приняти поправки. В законопроєкті затримана контроля над мясом, дробом, олієм, молочними продуктами. Надіються, що президент Труман підпише новий бил, який продовжує контролю цін на один рік.

НЕДОСТАЧУ МЯСА БУДЕМО ВІДЧУВАТИ ЩЕ ЦІЛИЙ РІК.

Найменше один рік буде панувати недостача мяса в нашому краю, як про це переконанні власники великих різень в Шікаґу. Вони стоять за знесення контролі цін і природного управильнення мясного бизнесу. Вони вказують на те, що фармері не хочуть доставляти на зарізь худоби до правильних різень тому, що тут ціна настановлена урядом. Отже більша частина худоби на зарізь іде до різень, які вбивають худобу тля чорного ринку і там дістають вищу ціну. Урядові чинники твердять, що фармері стримали худобу на зарізь лише до того часу, поки не буде відновлений закон про Адміністрацію Цін, а коли цей закон буде продовжений, вони випустять худобу до різень. — З різних околиць краю наспіли вісті, що нестає мяса в ресторанах головно в літніх ресортах, куди понаїздило багато гостей на вакації.

СНАЙДЕР ОБНЯВ СТАНОВИЩЕ СЕКРЕТАРЯ СКАРБУ.

Новоіменований секретар скарбу Джан В. Снайдер склав присягу і обняв своє становище в приявності президента Трумана й інших високих урядовців. Церемонія заприсяження відбулася на південнім ґанку Білого Дому, подібно як це сталося при обняттю уряду предсідником Найвищого суду Фредом М. Винсоном. У церемонії взяло участь 2,000 осіб. Тому, що Снайдер був досі Директором мобілізації й Реконструкції, він у своїй промові згадав теж і реконверсію і заявив, що вона вже покінчена.

ТОНА ТВЕРДОГО ВУГІЛЛЯ ПОДОРОЖІЄ НА 91 ЦЕНТІВ.

Бюро Адміністрації Цін дозволило на підвишку ціни твердого вугілля о 91 центів, щоб у такий спосіб винагородити власників копалень за підвишку платень копальняним робітникам з нагоди їхнього недавного страйку. Коли приняти за певне, що річна продукція твердого вугілля доходить до 49,000,000 тон, то покупці вугілля допатять до заплат 44,000,000 долярів річно.

ЛУЇС ЗАСТУПАЄ МАЙНЕРСЬКИХ ФОРМАНІВ.

Федеральний Окружний Суд у Вашингтоні відкинув домагання позовника, щоб заборонити майнерській юнії організацію „форманів" у копальнях вугілля. Досі була ця справа спірна, бо формани заступають інтереси власників копалень, отже вони не були признані „робітниками" в поняттю робітничої кляси. Рішення суду має засадниче значіння і дозволяє тепер предсідникови майнерської юнії Джанови Л. Луїсови орґанізувати форманів і збирати від них вкладки до юнії. Власники й приготовляють відклик в цій справі до Найвищого Суду.

Злучені Держави відморозять фонди Арґентини, щоб приспішити порозуміння між обома краями

Яких 600,000,000 долярів арґентинського маєтку, що їх затримав уряд Злучених Держав у банках, буде звільнених спід контролі і відданих правним власникам до дальшого орудування, як про це звідомляють з Буенос Айрес. Остається ще незвільнених 26 міліонів арґентинських пезос (приблизно $6,000,000), належних до двох арґентинських банків тому, що ще не скінчена провірка, чи ці банки не вели фінансових трансакцій з націстами. Звільнення арґентинських фондів спід контролі дораджував новий американський амбасадор Месерсмит. Це вказує, що відносини між Арґентиною й Злученими Державами наладжуються в приязний спосіб і так приспішується загально-американська солідарність, основана на договорі з Чапультепек і принята вчасі конференції в Сан Франсиско.

АМЕРИКАНСЬКИЙ ВОЄННИЙ КОРАБЕЛЬ В ДОРОЗІ ДО ТРІЄСТУ.

Команда маринарки потверджує вісти, що новий кружляк Фарґо, містоти 10,000 тон, є в дорозі до спірної смуги на водах коло Трієсту. Команда не подає причин, чому саме тепер вислано туди воєнний корабель, котрим їде головний командант американських морських сил Середземного моря, адмірал Бернгард Г. Біри. Ще перед висилкою корабля Фарґо були вислані на ці води два американські нищителі, щоб посилити силу британської воєнної фльоти в цій околиці.

АМЕРИКА ВІДМОВЛЯЄТЬСЯ ЗАБРАТИ СВОЇ ВІЙСЬКА З КИТАЮ.

Департамент стейту у Вашинґтоні не скриває рішення, яким відмовляється послухати зазиву китайських комуністів, щоб забрати американські війська з Китаю. На це домагання відповіла Америка, що американські війська пішли до Китаю на прохання центрального китайського уряду, щоб помогти урядови при виселенню японської армії з Китаю, яка прийшла туди за воєнних часів. Секретар Бирнс і секретар Форестал заявили, що Китаєви треба дати постійну допомогу в утриманню армії, бо це помагає зберегти мир на Далекому Сході.

Причини і цілі нападів Советського Союзу на Злучені Держави

Ню Йорк Таймс в кореспонденції з Вашинґтону аналізує причини советських виступів проти американської міжнародньої політики та приходить до висновку, що американсько-советські відносини під цим оглядом увійшли в найбільш критичну фазу своєї історії. Згадує про постійну опозицію Советського Союзу до американської політики, головно поставу Молотова на Паризькій конференції та виступ советського представника в Обєднаних Державах, А. Ґромика, в справі міжнародньої контролі атомової енерґії, завершений гострою атакою московської „Правди" на цілу американську міжнародню політику. У звязку з тим часопис наводить такі міркування американських урядових кругів: 1. Советські можновладці думають про політику Злучених Держав і Великої Британії щодо Советського Союзу ще катеґоріями большевицької революції з часу перед аґресією Гітлера. 2. Сталін та його суперники до влади, якщо він їх має, справді переконані, що Америка сама, або на спілку з Великою Британією, змагає до влади над світом. 3. Москва переконана, що спосібність американського народу правити самим собою є на шляху до заломання і тому Советський Союз добачає свою беспеку в строго індивідуальній політиці. „Ню Йорк Таймс", висловлюючи офіціяльну американську думку, гостро розправляється з усіми закидами Москви що „фашизм у поході" в Америці, чи щодо американського „імперіялізму" і т. д. Часопис ставиться критично до советської „демократії", закидує кремлінським можновладцям злу волю і заявляє, що Вашинґтон певний, що Советський Союз під цю пору не бажає війни, але запитує, яку ціль мають советські напади на Америку. В цьому самому числі „Ню Йорк Таймсу" (26. червня), крім прощальної статті советського журналіста Іллі Еренбурґа, в якій він позволяє собі на різноманітну критику Америки, надруковані теж листи орґанізації Світових Федералістів в Ню Йорку до Молотова і Бирнса. Листи, під якими видніють підписи різних відомих людей, малиб пояснити напружені советсько-американські відносини.

ТОВАРИШ ЛЕВ МЕДВІДЬ МАЄ ҐОЛОС.

На пятій конференції т. зв. Асамблеї Світового Здоровля О. Д. виступив знова представник советської України, д-р Лев Медвідь, пропонуючи створити при О. Д. Світову Орґанізацію Здоровля, до якої технічно моглиб належати всі держави, за виїмком Німеччини, Японії, Еспанії та „інших аґресорів і їх помічників".

БАЛКАНСЬКИЙ СОВЄТСЬКИЙ СОЮЗ.

Болгарська преса друкує повідомлення своїх кореспондентів з Білгороду, Югославія, про відвідини там альбанського премієра, Енвер Годжа, та приписує цим відвідинам „велике політичне значення". Згідно з інформаціями болгарських кореспондентів, між югославським і альбанським урядами ведуться переговори про приступлення Альбанії до югославської федерації. Рівночасно говориться про можливість приступлення до цеї балканської советської федерації теж „інших словянських держав".

ДЕМОНСТРАЦІЯ ПРОТИ КОРОЛЯ. — Ця картина представляє площу в Римі, відому під назвою „Пяцца дель Попольо", на якій зібралися товпи республиканців, що протестують проти королівства і домагаються, щоб Італія стала республикою. Демонстрація відбувалась в часі переговорів між королем Умбертом і італійським кабінетом міністрів. Подібні демонстрації влаштували теж і монархісти.

ПЕРЕМОГА СЕКРЕТАРЯ СТЕЙТУ БИРНСА НА ПАРИЗЬКІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ

Завданням паризької конференції міністрів закордонних справ Чотирьох Потуг є підготовити мирові договори з переможеними державами. Досі найбільша розбіжність думок між західними союзниками і Советами була щодо проєкту мирового договору з Італією і це було причиною, чому минулого місяця треба було конференцію перервати, залишаючи перші дебати відповідним комісіям. Ішло насамперед про Трієст. Америка поставила справу принципово, що цей важливий порт Адріятику має належати разом з провінцією до Італії, тоді як Советський Союз вперто обстоював його передачу Югославії. Тепер з Парижа повідомляють, що советський міністер закордонних справ, після довгих дебат і багатьох офіціяльних і неофіціяльних розмов зі секретаром стейту Бирнсом та двох телефонних розмов зі Сталіном, мав вкінці погодитися на американську пропозицію щодо Трієсту.

СПРАВА КОНТРОЛІ АТОМОВОЇ ЕНЕРҐІЇ.

Комісія Обєднаних Держав до справ атомової енерґії продовжувала свої наради над американською і советською пропозиціями щодо міжнародньої контролі. В дебатах забирали голос представник Польщі, що не згадуючи вже ані словом про порушену советським представником справу вета, намагався знайти відповідний вихід, очевидно в советському дусі. Представник Франції, натомісць, виступив в обороні американської пропозиції, підносячи насамперед великодушність та добру волю Злучених Держав, що як винахідник і єдиний власник атомової таємниці самі запропонували передати цю справу міжнародній контролі. Комісія, беручи за базу американську пропозицію, вирішила створити окремий комітет, зложений з представників усіх дванадцять держав, заступлених в Комісії, який має приготовити перший проєкт пляну міжнародної контролі та розвитку атомової енерґії.

МОНГОЛІЯ ХОЧЕ НАЛЕЖАТИ ДО ОБЄДНАНИХ ДЕРЖАВ.

Премієр і рівночасно міністер закордонних справ т. зв. Зовнішньої Монгольської Народньої Республики, маршал Чой Бон-сан, звернувся телеґрамою до Оєднаних Держав з домаганням, щоб цю советську провінцію приняли в члени. Своє домагання Монголія мотивує ролею, яку вона відіграла у війні проти Японії. Американська преса в повідомленні називає Монголію по імені: советським сателітом. З проханням приняти їх до Обєднаних Держав звернулися теж Альбанія, піддержувана Советським Союзом, і Сіям.

НОВА КОНСТИТУЦІЯ ЯПОНІЇ.

Японському парляментові предложено проєкт нової конституції, яка хвилево цілком резиґнує з удержування Японією армії та поважно обмежує владу „божеського" імператора.

ТРУДНОЩІ ҐЕН. МАРШАЛА В КИТАЮ.

З Нанкіну повідомляють, що домагання китайських комуністів, щоб американські військові частини і флота евакували Китай, ставлять нові трудноші в місії окремого висланика президента Трумана, ґен. Маршала, завданням якого є довести до повного замирення країни.

ПОДІЛИЛИСЯ ВОЄННИМИ БІЖЕНЦЯМИ.

В Данії перебувало 210,000 воєнних втікачів зі Східньої Прусії, що їх частинно евакували самі німці, а частинно втікли перед наступом большевиків. З Копенгаґи повідомляють, що Сталін погодився прийняти половину цих втікачів, але під умовою, що Америка, Анґлія і Франція примістять другу половину у своїх зонах Німеччини.

ПЕРШЕ ЗАСІДАННЯ ІТАЛІЙСЬКОГО ПАРЛЯМЕНТУ.

В Римі, в палаті Монтечіторіо, відкрито перше засідання нововибраної італійської Конституційної Асамблеї. Підчас відкриття лунали оклики: „Хай живе Трієст", „Хай живе Венеція Джулія" і т. п. Асамблея звернулася з гарячим апелем до Союзників, щоби не „понижували" Італії, накидаючи її „каральний" мир.

ВТІКАЮТЬ ВІД БОЛЬШЕВИКІВ.

З Риму повідомляють, що з Полі, на півдні Істрійського півострова, почалася масова втеча населення внаслідок поголосок, що ця морська база має бути передана большевицькій Югославії. Усі успокоюючі запевнення збоку анґлійців та американців нічого не помагають і населення масами покидає свої дотеперішні оселі.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

ПЕРЕДПЛАТА: Поодинокe число три центи.		SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Сити і Заграницею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$2.75
Число в суботи (з англійською Частиною):		Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ЦЕНЗУРОВАНІ ВІСТИ З УКРАЇНИ

Від якогось часу зачали появлятись в американській пресі „вісти" з України. Вони походили від урядовців УНРРА, чи від американських кореспондентів, що виїхали з Америки на Україну і Білорусь враз з тими урядовцями. Бо як приділено з УНРРА допомогу Україні й Білорусі, яка є властиво американською допомогою, то уряд Злучених Держав поставив вимогу, щоби рівночасно з допомогою могли поїхати американські кореспонденти, які приглянулись би місцевим відносинам, як і тому, чи допомога доходить, в якій скількости і як її розділюється.

Кожний, що обзнакомлений хоч трохи з совєтським режімом, знав, що навіть у таких обставинах не буде легко американським кореспондентам це все провірити, чи побачити справжню дійсність в Україні. Проте була надія, що таки буде можна довідатись дещо більше від того, що передає урядова совєтська пропаганда. Надіялись цього особливо ми, американські українці, що так спрагнені тих вістей.

Вкінці такі вісти зачали надходити. Американські ґазети зачали поміщувати їх на виднім місці. А недавно так було, що були вісти день за днем: одна з Києва, а друга з Москви, одна від кореспондента, а друга від урядовця УНРРА. Вправді ті вісти не були нічим новим, бо тільки передачею цього, що можна було вичитати давніше, але це ніщо. Коли іде про голод в Україні чи про її знищення, як і те, скільки вона витерпіла від варварської націстівської окупації, то можна і треба це передавати раз-у-раз, щоби світ пізнав, які жертви поніс український нарід у боротьбі з Гітлером. Отже щодо цього немає і не може бути двох думок. Зате є різні думки в Америці щодо цього, яке знищення приніс українському народови большевицький тоталітаризм, та яку трагедію пережив і далі переживає цей нарід через московську окупацію і кремлінський режім в Україні. Є теж різні думки щодо цього, кому дістається американська допомога в Україні. Бо чи не служить вона часом на скріплення зненавидженого населенням режіму, що приніс терор Україні. Себто, чи не дістається допомога головно тим, що той терор піддержують.

І важне було нам знати, як опишуть американські кореспонденти українського селянина, що він думає, як висказується про різні справи. Знов американські кореспонденти відомі з цього, що якщо мають свободу, то знайдуть всюди багато цікавого, правдивого й ориґінального. Таке вони певно знайшлиб і в Україні. І саме на те ми ждали. Це природне, думали ми, що перші їхні звіти є загальні. Вони важні, бо стверджують загальну нужду в Україні. Але дальші повинні би принести ще й інший матеріял. Та марні надії. Свобода, яку приобіцяно американським журналістам, як виїзджали на Україну і Білорусь, не існує. Сам совєтський уряд тепер заявив, що вісти тих кореспондентів є цензуровані. А це значить, що таки американські кореспонденти не зможуть свобідно писати з України.

Затрата одної цивілізації

Досвід з атомовою бомбою, скиненою на японські міста Ґірошіма й Наґасакі виказує, що при її помочи можна знищити всяке орґанічне життя, але не можна цілковито винищити признак теперішньої цивілізації. Так наприклад залізні предмети не згоріли до тла підо впливом страшного вогню з атомвої бомби. Зрештою докладних помічень про те, що атомова бомба може знищити, не можна було зробити в Японії, бо скинення бомби не було зроблене для експерименту, а на те, щоб настрашити ворога.

Пляноване на день 1. липня кидання атомової бомби на остров Бікіні на Тихому океані має саме на цілі зробити всесторонний досвід і тому для цього досвіду робить американський уряд таке всебічне підготування. Висліди з досвіду не будуть могли бути оприлюднені негайно, бо лише деякі з них будуть строго наукові, а інші будуть зроблені для практичних цілей, головно для пізнання, чи справді можна знищити цілу фльоту або інші воєнні машини та зброю при помочи атомової бомби.

Та всетаки самий страх перед наслідками атомової бомби може стати притокою до найрізнороднійших потягнень, навіть до опорожнення цілих смуг з населення. Колиб брати під увагу такі наслідки атомової бомби, то це справді може причинятися до нищення цивілізації, а як що таке виселення населення стане постійним, то це буде й затратою цивілізації в одній чи другій полосі, околиці чи країні.

На подібний приклад затрати цивілізації в нашій Америці вказують розкопки в краю апашів в теперішній Арізоні, про які сповістили ґазети минулого тижня. Їх переводить Університет Арізони під проводом голови Антропольоґічного Департаменту д-ра Еміля Ґорі на південь від Білих Гір. Розкопки вказують, що в цих околицях жили цивілізовані люди ще між 800 і 900 роком після народження Христа, вони побудували цілі міста з двоповерховими домами і зо всім, що їм на ті часи було потрібно. Вони розвинули високо хліборобське життя, перевели навіть штучне наводнення і створили своєрідну культуру, що її називають тепер культурою Анасазів.

Про подібні розкопки в стейті Ню Мексик звідомляє в журналі „Сатердей Івнинґ Повст" з 8. червня ц. р. Френк С. Гибен, археольоґ з Університету Ню Мексико. Він згадує, що в південній околиці стейту Ню Мексика є сліди двох міст, сьогодні засипаних землею й піском і ці сліди дали йому притоку почати докладні розшуки й незвичайно складні розкопки. Інтересне, що на слід згаданих міст навели його записки еспанського капітана Ґаспара Переза, який вів еспанську експедицію в ці сторони ще в р. 1598 з доручення тодішнього ґубернатора Еспанії в цих околицях, а це Дона Хуана Оняте, висланого королем Филипом Другим. Капітан Перез у своїх записках згадував про одно місто в околицях південного Нового Мексика, а Гибен попав на слід аж двох міст і це утруднило йому розшуки. Щойно припадкова нахідка середньовічного еспанського меча, виробленого в Толєдо, а загубленого мабуть експедицією Переза над рікою Ріо Ґранде, дала першу вказівку, де шукати загубленого міста. Його тепер називають Пуебльо Куана і воно обіймає 1,200 квадратових кімнат. Всі вони находяться кілька поверхів під землею і це теж було одною з трудностів до відкриття засипаної оселі.

Перші розкопки в Пуебльо Куана переведено в 1934 р. Та заки можна було прибратися до їх використання, прийшла війна і треба було перервати працю. Щойно тепер продовжують наново розпочате діло. Інтересне, що найдено досі у цьому підземному місті?

Головна цінність найдених культуральних скарбів це образки людей, звірів і різних релігійних сцен, намальовані просто на стінах. Краски такі живі, що треба дивуватися, звідки люди в тому часі набрали матеріялів до красок у цій околиці. А ще дивніше те, що картини мальовані на стінах в такий спосіб, що наперед покрито стіну малюнками, потім ці малюнки покрито плястром і мальовано другу верству, потім третю аж доки не намальовано 85 таких верстов! Іншими словами, оці підземні стіни були [illegible] малюнками з малюнками.

Завдання полягало в тому, щоб хоч одну таку стіну перевезти незруйновану до якоїсь ляборатрої і її розложити на поодинокі верстви, щоб можна їх було оглянути. І це вповні вдалося. Стіну перевезено до будинку університету в Албукірк, поодинокі верстви з малюнками покладено на окремі таблиці і в такий спосіб створено цілу ґалерію образів досі незнаної передісторичної культури в Америці.

Ніхто ще досі не збагнув, що сталося з мешканцями оцих міст. Археольоґи годяться в здогадах, що як мешканці колишніх міст Арізони, так і оцих з Нового Мексика нагло покинули свої житла і кудись утікли. Яка це була „атомова бомба", що приневолила їх покидати високо цивілізоване життя й усі культурні надбання, ніхто не може збагнути. Досі навіть не стверджено, куди ці мешканці перенеслися. Нема ніяких слідів, щоб вони вигинули на місци, бо досі не найдено там якогось цвинтарища чи поодиноких скелетів людей, що згинули несподівано в якійсь катастрофі.

Із оцих розкопок і відриття затраченої американської культури можна робити різні висновки. Та всетаки остається жаль, що ніхто досі не міг покористуватися осягами цеї цивілізації і люди, які прийшли на місце колишніх жителів, мусять зовсім наново розбудовувати життя і творити нову цивілізацію й культуру.

Завваги з приводу українських конґресів

Недавно відбулися в Вашинґтоні та Торонті конґреси американських та канадійських українців, що виявили добрі сторони, а теж і недомагання. Для загального добра добре обговорити одно й друге. Але треба це робити розважно, спокійно й обективно, бо тільки таке обговорення є розумною і конструтивною працею. Прикладом такого обговорення може бути стаття **К. Ю. Немирича** в канадійській ґазеті **„Українські Вісти"** з 18. червня 1946 п. н. **„Поконґресові Спостереження"**, яку отсе передруковуємо.

∴

Зізди і конґреси відбуваються не тільки на те, щоб вирішувати важні справи, так як це робить парлямент, але і для того, щоб запізнатися з собою, щоб обмінятися думками, щоб ті думки опісля перемінити в життя. Підчас таких зіздів лекше спостерегти недомагання, лекше їх опісля направити.

Цей конґрес, який недавно відбувся в Торонті, приніс дуже багато користи та рівночасно вказав на деякі недомагання, які здалосяб на будуче справити.

Хоч українці вміють говорити на всяких зборах, хоч мають добрих бесідників, все таки надто мало уваги звертають на значіння й силу преси. В демократичних краях, таких як Канада, преса є великою силою, бо вона висказує публичну опінію і часто навіть впливає на рішення уряду. Журналістика є дуже важна професія на американському континенті. Професія, до якої українці з якихсь причин не пробували ще увійти. Маємо добрих адвокатів, лікарів, аптикарів та педаґоґів, але дуже мало професійних журналістів, коли не вчислювати власної української преси. Між канадійськими чи американськими воєнними кореспондентами не було досі ні одного українця. Тих українців, що кінчали університетський журналістичний факультет можна почислити на пальцях одної руки. Не дивниця отже, що підчас конґресу в Торонті преса не дописувала. Пресові референти конґресу мали найкращі наміри, але менше результатів. Конґрес повинен був мати добре зорґанізовану „пресову кватиру", про яку зналиб не тільки учасники конґресу, але й анґлійська чи французька преса. В склад тої „кватири" повинні входити і стенографісти, які записували би дослівно промови тих бесідників, які виголошували свої промови не із писаного скрипту, але з голови. Промови в українській мові повинноси перекласти на анґлійську мову або наперед, коли можна дістати скрипт від конґресового комітету, або таки на місці, коли скрипту не було. Промови необхідно треба було перебити на дуплікаті для роздання пресі. Пресова кватира повинна була мати на час конґресу власний офіс з видним написом, щоб журналісти й кореспонденти не потребували шукати за інформаціями й поясненнями поміж людьми. Делеґати, які бажалиб мати копії промов, моглиб дістати їх або даром, або за малою оплатою в пресовій кватирі. Люди люблять привезти з собою якісь наглядні докази нарад, щоб могли їх показати тим, що їх вислали на конґрес і обговорити на своїх зборах. На конґресі повинна була бути заступлена також уся українська преса Канади, щоб використати нагоду до обговорення своїх станових справ. Українці мають поважні видавництва, часописи, що виходять по кількадесять літ, але ще не зроблено спроби започаткувати свою власну аґенцію, спільними силами наймити кореспондента в Отаві чи Вашинґтоні, не кажучи вже про Лондон чи европейський континент. Чейже невелика це річ зґоворитися шістьом чи сімом видавництвам і постановити видати зі свого буджету по яких $30 на місяць на удержання власного представника, приміром в Отаві. Маючи повновласти від чільних часописів, можна булоб навіть виробити йому місце в парляментарній пресовій ґалерії.

Дуже мало анґлійських журналістів визнається на українських справах в Канаді або у світі загалом. Не знаючи відносин, не маючи стичности з представниками української преси, не дивниця, що в анґлійську пресу часто попадають найдивовижніші річи, які опісля з трудом треба спростовувати. Це можнаб оминути, коли трохи більше уваги присвятиться пресі. На журналістичну працю українці звикли дивитися як на якесь бічне заняття. Тому вся праця складання часопису спадає на плечі одного редактора, який через перетяження не має змоги вийти „в ширші круги", зустрінутися з політиками, послами, провідними людьми краю, в якому живемо, часто не стає навіть часу на перечитання важнішої преси з інших провінцій, не кажучи вже про часописі з інших країв.

Конґрес поставив нам перед очі ці недомагання і наче пригадав нам, що конечно треба звернути більше уваги на пресу, не тільки свою власну, але головно пресу в анґлійській та французькій мові, до якої маємо тільки обмежений доступ. Конґрес також насуває другу думку, щоб при КУКові заіснувала постійна пресова секція, яка слідкувалаб за всім що пишеться в канадійських часописах, щоб мала сталі контакти з анґлійськими журналістами й редакторами, не тільки через міміоґрафні бюлетені, але через особисті контакти. Редактори звикли діставати сотні бюлетенів, які по більшій части не читаючи викидають у кіш, боячися „пропаґанди". Людська натура є ставитися з недовірям до всього, про що ми мало знаємо.

Це деякі думки, що насунулися на голову тим, що слідкували за перебігом Другого Конґресу КУК в Торонті.

ОЛ. ЛУГОВИЙ — Права автора застерігається.

БУРЕВІЙ

Повість з часів Революції в Росії і Східній Україні в 3-х частинах.

(Другий том трильоґії „ОГНЕМ І КРОВЮ").

ПЕРША ЧАСТИНА

1)

I.

Через русичів — командуючого фльотою, по грецьки „таксіарха" Доброгоста і полководця — „стратеґа" Всегорда та вченого, сина Санбата-Хилвудія, давні греки добре розпізнали своїх північних сусідів — київських „варварів". Пізнали, що кожний русич гори переверне, зорі з неба постягає, тільки треба над ним чужої команди, бо своєї слухати не любить. І пізнавши — не боялися давати русичам високі становища у Византійській імперії.

Русичем - придніпрянцем з походження був византійський святий Андрій Юродивий, той самий, що у час облоги сарацин-магометанів бачив у хмарах Матір Божу укриваючу омофором столицю Так каже грецький історик — Прокопій. Другий історик, цісар Маврикій Стратеґ розхвалює русинські здібности й талани на грецькій службі. Особливого в тому нічого нема: русичі і їх нащадки українці все визначалися службою чужим, у давнині і тепер. Ще один історик, цісар Константин Порпуродний, Прокопію перечить. Він каже, що Андрій Юродивий бачив Божу Матір з омофором не підчас сарацинської облоги Царгороду, а багато пізніше, власне у 860 році, коли київський князь Аскольд і посадник Всеслав на Царгород напали. Патріярх Фотій і прадід Константина — правитель імперії Василь Македонець бачили, що столиця не встоїть перед русичами, отже потрібно стало чуда. Колишній досвідний й талановитий воєвода, патріярх Фотій, зарядив обносити вздовж стін міста одіж Богоматері й окунати її у Боспорську протоку, на виду човнів київського князя й посадника. Зірвалася буря, поперевертала човни. У цей саме час і бачив Андрій видіння... Вдячні греки установили два свята. Покрови Пресвятої Богородиці і положення одіжі Богородиці у Влахернській церкві. Цісар Константин додає ще, що Фотій наказав обносити одіж тоді тільки, як завважив над Мармуровим морем буревісну хмару. Тим не менш, від греків свято Покрови і Положення одіжі перейшло до українців. Приняли ті свята за свої, спеціяльно військові — княжі дружини. Через Запоріжжа й українські козацькі полки перейшло воно в російську реґулярну кінноту. Мало котрий з полків вибирав свято Юрія, або Дмитра, воєводи Солунського. Українські історичні полки полковим святом все вибирали Покрову. Чернигівський гусарський полк святкував два свята — Покрову і весняного Юрія...

До свята готувалися звичайно по фронтовому, без витребеньок. Збільшено пайки мяса для вояцтва й старшин, пайки вівса і сіна для коней. От і все свято... Полкові вдалося роздобути дві сорокведерні бочки червоного кавказького вина від постачання. На тисячу двіста душ це зовсім небагато. Ведро чистого спирту вдалося десь увірвати полковим лікарям, — мовляв, для ранених і слабих... Спирт розведено водою і, відомо, пішов він на заспокоєння старшинської спраги. Решта — щоденні пайки хліба, цукру, з сушених овочів суп, гречана каша з маслом, — все однакове, як для вояків, так для старшин...

У просторій землянці старшинського зібрання, за столом у вигляді букви П, чернигівські старшини святкують. На почесному місці, у центрі — командуючий дивізією, ґенерал ґраф Стенбок-Фермор. Обіч нього його начальник штабу, ґенерал Чорний. По лівій руці Стенбок-Фермора гість, — командант уланської бригади, ґенерал-хорунжий Костенко, високий сивобородий костлявий дідуган з скороченою, всохшою ще з японської війни правою рукою на перевязи. Обіч Чорного малий, опецькуватий, не старий ще ґенерал-хорунжий, з довжезним, зовсім йому не по зростові назвищем: — Ромейко-Гурко князь Друцький - Соколинський, командант гусарської бриґади. Коло Костенка — старий полківник Дессіно, коло Ромейка — полковник Паволоцький. Далі розмістилися старшини вперемішку, не по ранґам, а по сотням. На обох „сірих" кінцях стола по панськи виблискують золотими погонами дванадцять корнетів, щойно перед Покровою вийшовших з кінних шкіл, самих німців: два барони, Менгден і Медем, ґрафи Граббе і Ельстон, Ейхгольц, Фехнер, Кляйн, Шмидт, Траубенберґ, Зелянд - Риндін, Шильбах-Літовцев і хахол Дорошенко Другий. В самому кінці старий, шістьдесятьлітній поручник, — полковий скарбник Тверитінов. а другому кінці П — однорічники, лікарі і полковий діловод, урядник воєнного часу, Малько, типовий полтавець з обличча і вимови, прозваний „грахвою". Серед однорічників вирізнюється Яков Гаркаві, ізраеліт, що каже, що він італієць.*)

Приявністю ґенералів ніхто не вязався. Зо старими занадто зжилися, а бриґадири були знов новими людьми. Найбільше говорилися про настрої в полках, про минулі бої, втрати й нагороди.

(Дальше буде).

*) В революцію звався Гаркавий. Був начальником Чеки в 45 дивізії, опісля ЧЕКА при штабі Київського воєнного округу. Засудив на розстріл 359 українських вояків під Базаром, 21. листопаду 1921 року з такимиж як і він „українцями"-суддями — Т. Лившицем, М. Литвиновим, Дріновским, Котовским і Івановим.

ВІДОЗВА
УКРАЇНСЬКОГО КОНҐРЕСОВОГО КОМІТЕТУ ДО
Українського Загалу в Америці

Третій Конгрес Американських Українців, що недавно відбувся у Вашингтоні, радив над тим, яку нам повести працю у цьому повоєнному періоді, коли встановляється новий лад у світі, а Україна далі в неволі, а її вірні діти далі гинуть по тюрмах, на засланні чи на скитальщині.

На цьому Конгресі мали делеґати і делеґатки нагоду почути ще раз про трагічну долю українського народу, позбавленого не тільки свободи, але й людської гідности. Рівночасно вони теж почули, що український нарід далі не піддається і далі видає з себе щораз нові геройські сили, що борються з ворогом на різні лади, на різних ділянках і на різних територіях, як боролись й їх славні попередники.

Ми, американські українці, гордимося ось тою героїчною боротьбою України, бо це є боротьба за такі ідеали, які цінються дуже високо теж в американського народу. Тому ми певні, що прийде час, що понад чвертьвіковий опір українського народу теророви, враз з геройською боротьбою з націстівським окупантом, буде високо цінений теж і Америкою, як вона писатиме правдиву історію боротьби демократичного світа з варварством тоталітаризмів.

Маючи це на увазі Третій Конгрес Американських Українців наложив на вибраний ним новий уряд обовязок поширення і поглиблення акції оборони України та її права на вільне і самостійне життя. Він теж заявився за якнайбільшу допомогу українським жертвам війни та за негайне скріплення оборони українських скитальців в Европі. Ті ці обовязки зможе У. К. К. виконати тільки при допомозі усього нашого загалу. У свойому центрі буде він тільки тоді сильний, коли буде опертий на сильні орґанізації на місцях, що будуть попирати його працю морально й матеріяльно.

Делеґати, що прибули на Третій Конгрес з усіх сторін Америки, домагалися від Українського Конгресового Комітету більшої активности, а теж і цього, щоби закладати по місцевостях відділи У. К. Комітету. Ці справи були предметом нарад перших зборів нової екзекутиви У. К. К., що відбулись 15. червня б. р. На них вирішено таке:

1. Якщо у якій місцевості є Обєднаний Комітет, то він повинен стати одночасно й відділом Українського Конгресового Комітету. Всі місцеві орґанізації, що входять в склад Обєднаного Комітету мають передавати до екзекутиви цього Комітету вкладку (десять центів річно за кожного свого члена, але не менше як $5 за ціле товариство), а вона має висилати ці вкладки до централі Українського Конгресового комітету.

2. Якщо в яких місцевостях нема Обєднаного Комітету, хай тоді місцеві орґанізації порозуміються і створять спільно відділ Українського Конгресового Комітету. А якщо не можливо створити такого відділу з усіх місцевих орґанізацій, так хай його створять ті організації, що прийшли в цій справі до порозуміння.

3. Кожний предсідник Обєднаного Комітету, що став Відділом Українського Конгресового Комітету є одночасно членом Дорадчої Ради Українського Конгресового Комітету.

4. На наступний зїзд Українського Конґресового Комітету матимуть право висилати делеґатів тільки Відділи У. К. К., і то тільки ті, що платили свої вкладки.

Такі бажання передав нам Третій Конгрес Американських Українців до виконання з тим, що у цьому повинні нам помогти на місцях у першу чергу ті громадяни і громадянки, що були на Конгресі делеґатами і делеґатками. Як це переведемо, то тим скріпимо наші сили, потрібні на політичну та інформативну працю, яку треба продовжати. Нам треба обовязково видавати далі наш квартальник „Юкрейніен Кводерлі" та старатись його ще збільшити та поліпшити, а це получене не тільки з великими трудами, але й зі значними коштами. Нам треба приготовляти матеріяли про Україну та українську справу, що їх треба предложити Мировій Конференції, чи тим міжнародним зібранням і нарадам, що відбуваються заходами Орґанізації Обєднаних Держав. Це останнє тепер особливо важне, коли мати на увазі сумну долю українських скитальців в Европі та непевне й грізне завтра, що їх жде.

Ось ті зобовязання ми повинні й мусимо виконати. І то всі разом; кожний і кожна свою частку. Так повинно бути в централі У. К. Комітету, як і на місцях. Там на рідних землях ллється кров борців і мучеників. На Сибірі чи скитальщині караються найкращі сини і доньки українського народу. Ворог нищить українську культуру, українську церкву, українську віру. А ми нині в світі одинокі, на яких покладають наші рідні таку надію, що на вільній землі причинимі піднімемо голос в обороні тих мучеників і борців.

Так і піднімім той голос: Спільно, сильно та під проводом Українського Конгресового Комітету Америки, якому нам зорганізований загал поручив так акцію в його імені вести.

ЗА ЕКЗЕКУТИВУ УКРАЇНСЬКОГО КОНҐРЕСОВОГО КОМІТЕТУ:

Степан Шумейко, предсідник;
Ева Піддубчишин, секретарка.

КОЖНИЙ СВІДОМИЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ УКРАЇНЕЦЬ ПОВИНЕН БУТИ ЧЛЕНОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Поможімо скитальцям інформаціями

Центральна Комісія в справі переселення українських еміґрантів при Ц. П. У. Е. в Німеччині звертається до всього громадянства оцим письмом в справі зібрання та надсилки до Комісії інформативних матеріялів про країни можливого переселення українських еміґрантів.

Центральна Комісія в справах переселення українських еміґрантів потребує мати всесторонні інформативні матеріяли про країни можливого переселення цих еміґрантів, щоби мати можливість допомогти нашим людям належно обрати країну для переселення та розподілити їх поміж різними країнами, відповідно до умов життя в тих країнах.

Нижче ми подаємо основні засади, на яких наші еміґранти бажали би переселитися в той чи інший край, а також програм питань, які нас цікавлять, щодо інформації про ті краї.

Просимо зібрати і надіслати нам відповідні інформації, матеріяли та літературу, а також подати власні міркування в розрібці зазначеного програму, про один або кілька країн про які хто може, такі відомости зібрати.

Просимо повязатися в тій цілі з іншими компетентними людьми та установами, що могли би допомогти зібрати відповідні інформації та матеріяли, особливо з галузі економіки інтересних для нас країн, та політичної ситуації, що може впливати на справу нашого переселення.

Кількість українських еміґрантів, що перебувають на території окупованої Німеччини (крім советської окупаційної зони) виносить приблизно 300,000 осіб, які еміґрували здебільшого цілими родинами, отже тут є люди різного віку і різних станів та професій.

Безправне і безвиглядне становище цих людей в окупованій Німеччині вимагає занятися конкретно справою їх переселення. До того ж може статися, що окупаційна влада зажадає виїзду їх з Німеччини. Тому справа, про яку ми просимо, носить негайний характер. Ми сподіваємося, що не залишете без уваги наше прохання і тим внесете великий вклад в діло помочі нашій еміґрації, за що висловлюємо наперед подяку.

Центральна Комісія в справах переселення українських еміґрантів при Центральному Представництві Української Еміґрації в Німеччині.

Основні засади організації переселення українських еміґрантів з Німеччини.

Наша еміґрація має здебільшого політичний характер. Люди змушені були покинути місця свого попереднього осідку із різних причин: одні були примусово вивезені на працю до Німеччини, інші були евакуовані у звязку з фронтовими подіями, деякі самі виїхали при наближенню совєтського фронту, а чимало було посаджено німцями до концентраційного табору за національно визвольну боротьбу, але всі вони належать до українських патріотів, які в різні часи обстоювали чи хочуть надалі обстоювати інтереси рідного краю й народу. І через це вони не можуть повернутися на батьківщину доти, поки там ділають ворожі Україні сили, бо наражалисьб там на тяжкі переслідування або й на смерть. Проте вони нічого так сильно не бажають, як мати змогу повернутися на вільну батьківщину і в усякому разі вони не хочуть і не можуть зректися свого національного обличча. Це надає специфічного характеру справі переселення їх до інших країв.

Наша еміґрація просить у дружніх їй народів притулку тимчасового або й сталого (в залежности від дальшого перебігу історії) з тим, що вона буде найльояльнішим і найпевнішим елементом для тої держави й народу, що їх приймае, а як хто з тієї еміґрації набуде прав громадянства в новій державі, то буде найбільш сумлінно виконувати свої громадянські обовязки.

Але разом з тим ми хочемо зберегти свою мову, свої звичаї, віру і культуру, які для нас є найдорожчим духовим скарбом.

Серд нас є селяни і робітники, ремісники й купці, лікарі учителі, професори і духовенство, різні фахівці — словом всі елементи розвиненого культурного суспільства, які є у тісному звязку між собою і виконують свої функції навіть в умовах тимчасового перебування в Німеччині. Ми хотіли б цей звязок зберегти також і в місцях нашого нового поселення, тобто ми хотілиб, щоб наша інтеліґенція не втратила звязку з масами і могла їх обслуговувати. Ця інтеліґенція походить здебільша із селянської та робітничої верстви, та при потребі може працювати в сільському господарстві або промислі разом зі селянами й робітниками. В основному ми хотіли би знайти земельні площі для масового і суцільного сільсько-господарського заселення, на базі якого організувати свої громади зо всіх суспільних елементів.

Виходячи зі всіх наведених мотивів, ми визначаємо такі основні засади для нашого переселення в ту чи іншу країну:

1. Переселення має бути масовим до даної країни, а в країні до її певних районів. 2. Переселенці мають бути розташовані **компактно** в певних місцевостях, по змозі цілими громадами. 3. Найбільш бажаною формою поселення є поселення на вільних сільсько-господарських земельних масивах, які можна купити в довго терміновому кредиті, або арендувати на довший час. 4. Повинно бути допущене **компактне** переселення з різних суспільних елементів — тобто разом з селянами і робітниками відповідне число ремісників, людей вільних професій та інтеліґенції, потрібних для обслуговування громади. 5. Повинна бути дана можливість власного національного, культурного та релігійного життя для переселенців, тобто власна церква, школи, самоврядування, право на власну пресу, літературу, кооперативні та культурні громадські організації і т. п.

Для інформації в справах можливого переселення українських еміґрантів.

Ми беремо під увагу для можливого переселення українських еміґрантів слідуючі краї, про які хотілиб дістати відповідні інформації: Франція, Північна Африка, Полуднева Африка, Канада, Злучені Держави Північної Америки, Куба, Сан-Домінґо, Арґентина, Бразилія, Мексик, Уруґвай, Параґвай, Перу, Чіле, Австралія, Нова Зеляндія.

Просимо подати відповідні інформації про один або декілька з названих країв, про які хто може мати достатні відомости. Якщо маєте сприятливі для справи переселення відомости про інші, не названі тут країни, то просимо їх також подати.

Відомости, інформативні матеріяли та літературу бажано дістати в площині таких питань:

1) Чи надається дана країна для переселення українських еміґрантів в розумінні наших вимог, щодо умов цього переселення (див. в основні засади для переселення). Характер еміґраційної політики уряду та його ставлення з окрема до української еміґрації. 2) Умови кліматичні в поодиноких районах країни, зокрема в тих в якій можливо передбачити переселення (зазначити райони небезпечні для життя). 3) Умови економічні. 4) Чи є вільні земельні фонди для наділення селян, в яких районах і на яких умовах. 5) Який напрям сільського господарства в тих районах, головні сільсько-господарські галузі й культури, умови господарювання (ґрунти, вода, шляхи сполучення, елеватори і т. п.). Пересічні ціни на землю, вартість устаткування фарми, можливости кредитування. Реалізаційні ціни на основні продукти сільського господарства і т. п. 6) Чи можуть одержати переселенці працю за наймом в рільничому господарстві і в яких районах. Заробітні платні та інші умови праці. 7) Чи можуть вони одержати заняття в лісовому господарстві або деревно-обробному промислі. Умови праці в цих галузях господарства. 8) В яких галузях промисловості і в яких районах можуть найти працю переселенці та умови тої праці. 9) Які можливости найти працю, в яких районах і на яких умовах для некваліфікованих робітників (чорноробів). 10) Які можливости для діяння дрібних ремісників, які найбільш потрібні ремісничі фахи і де саме. 11) Які є можливости провадити дрібний промисл, який саме і. де. 12) Які є можливости для праці умових фахів, та вільних професій, які фахи найбільш потрібні. 13) Чи є можливости, щоб заробіток голови родини у згаданих галузях господарства та фахах вистарчив для утримання цілої родини пересічно з 4-х осіб. 14) Чи лекше найти працю одинцем чи зорганізованим колективам. 15) Чи допускається в країні до праці різного роду спілки переселенців, виробничі кооперативи, артілі то що, як правні одиниці? 16) Чи можливе таке масове поселення українців, що забезпечувалоб добрі звязки між своїми людьми української кваліфікованій інтеліґенції. 17) Які курси слід булоб тут зорганізувати для підготовки переселення у дану країну. 18) Яке знаряддя, матеріяли, насіння мали би переселенці привезти зі собою. 19) Які права мають в країні чужинці, та можливости набуття права місцевого горожанства. 20) Адреси осіб, та установ, що займаються справами, переселення та осіб, що мають звязки в названих вище країнах, або що могли би помогти нам порадою.

При неможливости дати відповідь на всі питання, просимо подати їх бодай на частину.

Просимо найти фахових людей, що могли би подати нам вказані інформації, а також особливо просимо вислати довідника в іміґраційних справах, виданого американським урядом.

Мова не має значіння тут перекладемо, що потрібне.

Адреса:

Europe — Germany.
Augsburg, Judenberg 8,
II. stock, Ukrainishe Stelle,
Potischko Wassyl.

HEALTH HINTS

("Health Hints" is a regular contribution to this paper by The Medical Society of New Jersey. Questions should be addressed to the Office of the Society, 315 West State Street, Trenton 8, N. J.)

BAD MARKS AND BAD HEARING

SOMETIMES poor marks in school are due to poor hearing. The child either does not know that his hearing is impaired, or he hates to admit it, so rather than confess that he did not hear the question, he gives the wrong answer or says that he does not know. This is doubly unfortunate since in at least half the cases, impaired hearing in young children can be improved by early detection and treatment. That is why some states require periodic tests of hearing of school children.

The hard of hearing child usually rates lower in leadership and is much less aggressive than a normal hearing child. He is not on a par with other children in the schoolroom. He receives only partial benefits of oral classroom instruction and discussion.

Audiometer tests determine the degree of hearing impairment. If a hearing loss of even as little as 15 per cent is revealed through these tests, parents should try to correct the defect.

A doctor should be consulted to determine if the hearing impairment is caused by a physical defect or disease which can be corrected or cured, such as bad tonsils, adenoids, or sinusitis. Thereafter, a process of re-education should follow in an attempt to help the child adjust medically, emotionally and educationally.

Parents who suspect that their children have some form of auditory impairment should have them examined by a reputable physician and not wait for routine audiometer tests in school.

Individual hearing aids should be provided for children mature enough to take care of them, especially those children whose hearing losses are more than 20 per cent.

When a child is doing badly in school, the wise parent brings him to a family doctor for a thorough examination before consulting specialists. The family doctor can tell whether the condition is basically due to bad hearing, poor vision, emotional conflict, malnutrition or something else, and thus can refer the child promptly to the specific specialist needed.

СПРОСТУВАННЯ.

В Комунікаті Зл. У. А. Д. Комітету, що поміщений в числі „Свободи" з 25. червня б. р. має бути, що Зл. У. А. Д. Комітет „забезпечив кошти подорожі сиріт та зробив умову з нашими сиротинцями, на приняття 100 дівчат і 100 хлопців на виховання". Попередно подано помилково „10 хлопців".

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

Усі жертви, надіслані ласкаво на пресовий фонд „Свободи", потверджуємо з подякою проголошенням у тій рубриці.

Антін Дзямба, Вотерлвіт, Н. Й.	$10.00
Іван Урбан, Вотерлвіт, Н. Й.	2.00

Адміністрація „Свободи".

КАМПАНІЯ НА СПРОВАДЖЕННЯ 600 УКРАЇНСЬКИХ СИРІТ З ЕВРОПИ

50,000, ВИАСИГНОВАНІ З. У. А. ДОПОМОГОВИМ КОМІТЕТОМ НА ТУ ЦІЛЬ, НЕ ВИСТАНУТЬ. ТРЕБА В'ЧЕТВЕРО БІЛЬШЕ!

СКЛИКУЙТЕ СЕЙЧАС ДОПОМОГОВІ ВІЧА. УЛАДЖУЙТЕ МАСОВІ ЗБІРКИ, ЖЕРТВУЙТЕ З КАС ТОВАРИСТВ. ЗБИРАЙТЕ ЖЕРТВИ НА ЛІСТИ, ВІД ХАТИ ДО ХАТИ, ВІД ОСОБИ ДО ОСОБИ. ЖЕРТВУЙТЕ ЗІ СЕРЦЯ, ЩЕДРО. ЦЕЖ НАШІ СИРОТИ! ЦЕЖ НАША КРОВ!

Зібрані фонди присилайте сейчас до каси Злученого Українського Американського Допомогового Комітету:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE — P. O. BOX 1661 — PHILADELPHIA, PA.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ДАНБУРИ, КОНН.

Чергова висилка на допомогу.

На запити жертводавців, що виїхали з нашої місцевости, повідомляю, що я вже третій раз відсилаю збірки до нашого комітету до Філядельфії.

Перший раз я вислав до нашого комітету $100, що наш комітет проголосив у „Свободі" 31. серпня 1945 р. Від тоді зложили ще:

Фамілія Й. Вовк $12.16; М. Маркевич $11.69; п-ні Вовк $10; М. Лукашкевич $9.50; Т. Хариш $9.62; по $6: Д. Іванишка і Ст. і Марія Богдан; по $5: Й. Копчук, С. Коник, Д. Тиханич; М. Ґузи, молода, $2; С. Сверюк $1.80; М. Ґузи $1.73; по $1: К. Наконечна і М. Копцух; дрібними $1.47. Бр. св. О. Николая $11.63. Коляда $45, на що жертвували по $10: Й. Вовк і М. Маркевич; по $5: п-ні Вовк, п-на А. Вовк, Коник, М. Лукашкевич; по $2: М. Ґузи і С. Сверюк; Т. Хариш $1.

Третій раз висилаю $36 на спровадження сиріт:

Жертвували по $5: Й. Вовк, Маркевич, Лукашкевич, Копчук і Тиханич; Д. Іванишка $2.50; по $2: С. Сверюк, М. Ґузи молода і С. Феш; по $1: М. Ґузи і А. Козак; дрібними 50 ц.

Збірка дальше продовжається.

Разом з малої громади вислано $181.

М. Маркевич,
секр. від. 381 У. Н. Союзу.

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ.

Огляд праці.

Вунсакет, Р. Ай., це собою мале містечко ,але в ньому живе поважна кількість українців Вправді, не всі вони одної думки і одного переконання, але більшість це справжні патріоти, що зорґанізовані в своїх товариствах і всіляко хотілиб допомогти своїм землякам. При православній парохії існують орґанізації молоді, сестрицтва, Союз Українок, запомогові товариства й відділи Укр. Народного Союзу. Всі ці орґанізації мають свій злучений комітет, який співпрацює з Українським Конґресовим Комітетом та З. У. А. Допомоговим Комітетом. Місцевий Комітет був зорґанізований у січні 1944. р. з метою брати участь у всяких допомогових акціях. Він переводив українську кампанію продажі воєнних бондів пятої позички і від того часу веде безперервну працю, яка вже дала добрі результати. Було зорґанізовано народнє віче і концерт, що принесли поважну суму гроша, а працю в 1946. р. започатковано колядою, яка дала у висліді $375.00, що їх вислано до Комітету в Філядельфії для допомоги жертвам війни. Дня 28. квітня Комітет почав збірку на спровадження українських сиріт, яка разом з доходом зі спільного свяченого принесла $65.25. Дня 12. травня Союз Українок обходив Свято Матері та влаштував концерт з промовами, на якому зібрано $101.75. Кілька днів пізніше на весіллі Мирона і Марії (Карась) Болюх зібрано $71.65, при чому молодий сам жертвував $25.00. Дня 26. травня громада взяла участь в поході на кладовище і підчас відправи біля хреста поляглих переведено збірку, яка принесла $58.75. Того самого дня гром. Мойсей і Ксеня Копернюк видавали свою дочку за Джозефа Филипса і молодий, хоч не українського роду, жертвував $25 на допомогу сиротам. Дня 16. червня вінчались Стефан і Катерина (Дзяман) Вецал і підчас забави переведено збірку, яка дала у висліді $66.60, при чому молодий жертвував $15.00.

До громадян, які працею чи грошем найбільше причинилися до успіху в усіх згаданих збірках, належать насамперед Марія Липська, Анна Кова, Розалія Вецал, Катерина Бойко, Антонина Яцишин, Маріз Ґудз, Марія Колісник, Юлія Околіта, Іван Кокольський та інші. Гроші в сумі $389.02 та листи жертводавців вислано до центрального Комітету в Філядельфії.

Іван Кокольський
Розалія Вецал

ГОЛОВНИЙ УРЯД У. Н. СОЮЗУ

ГОЛОВНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ:

ГОЛОВНИЙ ПРЕДСІДНИК:
МИКОЛА МУРАШКО,
81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

ЗАСТУПНИК ГОЛ. ПРЕДСІДНИКА:
ГРИГОРІЙ ГЕРМАН,
9 E. Jackson St., Wilkes-Barre, Pa.

ЗАСТУПНИЦЯ ГОЛ. ПРЕДСІДНИКА:
МАРІЯ МАЛЄВИЧ.
230 E. Agnew Ave., Pittsburgh 10, Pa.

ГОЛОВНИЙ СЕКРЕТАР:
ДМИТРО ГАЛИЧИН.
81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

ГОЛОВНИЙ КАСІЄР:
РОМАН СЛОБОДЯН,
81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

ГОЛОВНА КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ:

ДМИТРО КАПІТУЛА,
33 S. Hancock St., McAdoo, Pa.
ВОЛОДИМИР ГІРНЯК
1 Craik Ave., Kingsway, Torontt 9, Ont., Canada
Д-р АМВРОСІЙ Т. КІБЗЕЙ,
11903 Jos. Campau Ave., Detroit, Mich
ІВАН ІВАНЧУК
8930 Manor, Detroit 4, Mich.
СТЕПАН КУРОПАСЬ,
2930 N. Montclaire St., Chicago, Ill.

ГОЛОВНІ РАДНІ:

ПАВЛО ДУДА
Box 777, Woodstock, Ont., Canada
СТЕФАН СЛОБОДЯН,
4323 N. 16th St., Philadelphia, Pa.
ІВАН РОМАНИШИН,
711 Grove St., Irvington, N. J.
ТАРАС ШПІКУЛА,
5466 W. Haddon Ave., Chicago, Ill.
ВОЛОДИМИР ДІДИК,
6711 Rutland Ave., Detroit, Mich.
ҐЕНОВЕФА ЗЕПКО,
1369 Brown St., Akron, O.
МИКОЛА ДАВИСКИБА,
41 Rosewood St., , Mattapan, Mass.
ІВАН КОКОЛЬСЬКИЙ
23 Fairlawn Ave., P. O. Box 467 Woonsocket, R. I.
ДМИТРО ШМАГАЛА,
4037 Riveredge St., Clevtland, Ohio
ОЛЕНА ШТОГРИН
473 N. Hutchinson St., Phila 44, Pa.
ПЕТРО КУЧМА
95 East 7th St., New York 3, N. Y.

Головна канцелярія У. Н. Союзу знаходиться у власнім домі під числом 81-83 Grand St., Jersey City, N. J.
Почтова адреса У. Н. Союзу: P. O. Box 76. Jersey City 3, N. J. Telephone: BErgen 4-1016.

МАЄ 86 РОКІВ І ГОТОВ СТАТИ ПРЕЗИДЕНТОМ.—Це Віторіо Емануельо Орландо, що належав до „Великої Чвірки" вчасі першої світової війни, а до якої належали ще Вилсон, Клеманcо та Ллойд Джердж. Тепер він має 86 років і є кандидатом на президента італійської республики.

Шукають своїх рідних

УВАГА: Пишучи до Укр. Допом. Комітету, просимо з початку листа подати, в якій групі і під яким числом є дана особа.

• • •

ҐРУПА: ЛИСТИ.

1102. До Лемега Івана з с. Білокерниця (Зборів) від Лемега Василя.
1103. До Степанів Ілька від Степанів Михайла з с. Лісники (Бережани).
1105. Ґреськів Юлії (Матвіїв), Катерини від Ґреськів Петра з с. Ганівці (Стрий).
1106. До Шевчишин Марії і Параскевії (Маюк) від Куций Павла з с. Двірці (Бережани).
1107. До Круцько Григорія від Круцько Романа.
1108. До Нагірна Марії (артистка) від інж. Бібик Василя.
1109. До Долиний Павла від Крутиголова Антона.
1110. До Бурак Дженні від Пиндик Володимира.
1111. До Томич Івана і Симчич Гаврила син Дмитра з с. Березова (Коломия) від Томич Йосифа.
1112. До Бровар Миколи з Присліпи (Турка) від Бровар Володимира з Михнівки (Турка).
1113. До Кромидас Пелагії (Козак) з Теребовлі від Барчинська Юлії (сестра).
1114. До Зарічний Ладомира і Івана від Зарічний Михайла з с. Корні (Рава Руська).
1115. До Музика Григорія від Музика Дмитра з с. Підлипці (Золочів).
1116. До Риков Михайла і Артамонов Михайла з Одеси від Столяр Петра.
1117. До Тарнавський Теофіля від Голда-Цяпкова Емілії.
1118. До Червінський Михайла від Івании Ґуль, доньки сестри Марії.
1119. До Щенсни Станислава від Сеґер Степана.
1120. До Шульги Теопеліта Іліч і Кравченко Терентія Петрович від Бонаренко (Харченко) Терентія.
1121. До Таргони Гаррі і Дорис від о. Фалько Павла.
1122. До Мельник Степана і Андрія з с. Коршитів (Зборів) від Мельник Богдана.
1123. До Патерига Іванни, Володимира від Косановська Іванни з Кадлубиськ (Броди).
1124. До Буката Юлії (тітка) від Москвяк Степана.
1125. До Гасій з с. Товстолуг (Тернопіль) від Стахів (Мороз) Параскеви.
1127. До Стоякевич Федя з с. Ляшки Горішні (Бібрка) від Бересюк Степана.
1128. До Онищук Олександра з с. Базалія (Камянець Подільський) від Тарасюк Матвія.
1129. До Стеців Оленки від Стеців Івана з с. Вільшаниці (Золочів).
1131. До Чопик Марії (Шевчук) від Демкович Миколи з с. Болотня (Перемишляни).
До Малець Петра, Прочак Стаха від Климко Василя з с. Камінка.
1133. До Кравченко Прасковії Григорівна і Колпиченко Івана Григоревич з Кавказу від Балабан Марії Володимирівни.
1134. До Ґавда Дженет і Массаро Юлії з Теребовлі від Губіцька Ольги.
1135. До Романевич П. з Гаїв Розтоцьких (Залізці) від Питляр-Дідик Юлії.
1136. До Борсук Анастазії, Марії, Ольги з с. Собятин (Ярослав) від Борсук Юрія.
1137. До Камінський Володимира з с. Поточани від Рак Володимира.
1138. До Дембіцька Павлини з с. Остоливичі (Перемишляни) від Кобилецький Івана.
1139. До Зройчик Михайла від Стефанський Леона.
1141. До Бросько Михайла від Бросько Юрія.
1143. До Іванчишин Івана від Іванчишин Юрка.
1143. До Бобак Олекси від Скірка Михайла.
1144. До Кахнич Михайла, Корбяк Василя з Вислока Великого (Сянік) від Фалат Андрія.
1145. До Чурма Андрія з Кошальчі від Чурма Теодора.
До Перещак Василя і Андрія від Перщак Теодора з Радомиць.
1146. До Пісьо Михайла, Коцан Федора, Корбяк Василя, всі з Вислока Вижнього від Фалат Андрія.
1148. До Дмитрук Степаниди (Демчук) від Карпук (Садівничик) Анни Яківлевни.
1150. До Підлуська Анни, Антоніни. Сабіни, Павліни від Уґорчак Теодора.
1151. До Сенетова Олександри (дружини о. Сенети) від д-ра Льва Мидловський.
1152. До Новаковський Данила Гаврилейко, Онищук з м. Корця на Волині, Шершун Андрія з Івашковець (Тернопіль) від д-ра Кралько Якова.
1153. До Чубко Віктора, Доктор Теодозія, Тузин Марії від сина і мами Грубий Марії (Чубко) з с. Чернелів Руський.
1154. До Хлопецький Михайла від Гукалюк Івана з с. Чорнокінці Великі (Копичинці).
1155. До Ляг Миколи Михайлович з Сокальщини від Ляг-Юрченко Антоніни.
1156. До Парніцька Дори від Колісник Володимира.
1157. До Сабор Павлини (Чайківська) з с. Колтів (Золочів) від Чайківська Анни (Чорна).
1158. До рідні і знакомих з с. Бабухів (Рогатин) від о. Чабурський Степана.
1159. До Рущак Каті, Варвари, Василя, Шпонтак Василя від Шпонтак Михайла.
1160. До Шабатура Володимира (вуйко) від Шабатура Володимира.
1161. До Яворський Данила, Степана з с. Оріхівця від Яворський Ярослава.
1162. До Пальчинський Миколи в Перемишлянщині від Зіняк Миколи з с. Новишини (Жидачів).
1163. До Борецький Григорія і Прокопа, Шишлик Павла і Евфрозини, знакомих з с. Страшевичі (Самбір) від Борецький Луки і Степанії, Курчак, Осипа і Марії, Ворик Петра і Марії.
1164. До Шинкар Володимира і Пастушенко Гриця від Таращук Дмитра.
1165. До Ґончар Івана від братанка Ґончар Івана сина Петра.
1164. До Бородач Степана і Степанії (Петрашко), Глубіш Петра від Бородач Василя.
До Городецький Михайла, Ілька і Параскевії з с. Межигорець (Галич) від Мандзюк Михайла.
1167. о. Рудакевич Андрія з Глядок, Мороз Василя з Довгого, Курило Константина, Коропей Василя, Хомяк Івана, Струтинський Степана, Збитко Марії від Дубівка Василя з Довгого (Теребовля).
1168. До Хропало Джеймса і Анни (Паращинець) від Хропало Олександри.
11 9. До Линий Івана і Тафії, з с. Лопушна (Карпатська Україна) від Линий Марії.
1170. До Рибій Марії (Вільчинська, Вільчинський Юліян і Станислав від Закалик Миколи.
1171. До Янів Пилипа з с. Лукавиця Нижня (Стрий) від Янів Степана і Петра.
1173. До Величко Володимира з с. Букасовець (Рогатин) від Величко Ярослава.
1174. До Кривецька Параски Антоновни з с. Павловка від дочки Кривенька-Любченко Ольги.
1175. До Шпілюр Степана з с. Курники Шляхоцькі (Тернопіль), Чорномаз Кіндрата від проф. Бабяк Павла.
1177. До Рокуш Марії з Зарадови (Ярослав) від Бунько Івана.
1178. До Матієвич Анни (Кореньовська) від Матієвич Осипа з Бережан.
До Бриґадир Осипа від Дудар Петра зі Зборова.
1179. До рідних, товаришів і знакомих з с. Чижикова від Пелехатий Василя.
1180. До Шолоґон Степана з с. Стецеви (Снятин) від Шолоґон Марії.
1181. До Нізникевич Йосифа і Михайла (Никовиц) від Горинь Льва з с. Стрілиська Н. (Бібрка).
1184. До о. Велиґорський Івана, Ярослава, Нусі зі Стриганець, Криштальська Маґди з Куткова, о. Волощук Миколи від д-ра Криштальський Романа зі Львова.
1185. До Юревич Костя і Банта Костя від Волосянка Андрія з Тисьмениці.
1186. До Сушко Гриця, Олени і Ксені та Марко Гриця з с. Хлівчани (Кристинопіль) від Брик Миколи з с. Камінка.
1187. До вуйка Дизя (священик) і Понятовська Вікторії з Ромашевських від Груська Марії, дочки Анни з Ромашевських з Грибови коло Лановець (Волинь).
1188. До Когут Михайла сина Теодора з с. Урмань (Бережани) від Когут Миколи.
1189. До Питльована Катерини від Кулицький Михайла.
1190. До Прокопів Геррі від Охримович Зенона.
1192. До Падушак Перта від Єйна Михайла.
1194. До Качковський Фреда від Онишкевич Миколи.
1195. До Лавренюк Каленика з с. Воютин (Волинь) від Жучок Андрія.
1196. До Надбережний Василя з с. Литвинів (Підгайці), від Бартків-Надбережний Олекси.
1197. До Шевчишин Марії і Параскевії від Куций Павла з с. Двірці (Бережани).
1198. До Кутюк Андрія від Кутюк Адама.
1199. До Лукоцький Василя від Лукоцький Михайла з с. Устянова (Ліско).
1200. До Сливка Михайла від Сливка Василя з с. Душатин (Сянік).
1201. До Котельницька Катерини з Гаїв Старобрідських від Островський Олега.
До знакомих зі с. Солотьвина (Надвірна) від Курпіль Івана.
До знакомих зі села Бокійма і Стордва (Дубно) від Камінський Миколи.
1202. До Чепила Василя і Олени (Ткачук) зі Снятина від Чепила Андрія.
1203. До Гаврилів Юлії, від Добрянський Володимира.

По інформації писати до:

United Ukrainian American Relief Committee
P. O. Box 1661
Philadelphia 5, Pa., U. S. A.

В запитах просимо конечно подавати ґрупу і число.

ПОШУКУВАННЯ

ВРУБЛЄВСЬКА АННА
пошуку свого брата
ІВАНА КУЧАПСЬКОГО

зсела Клебанівка, повіт Збараж. Він був у німецькій неволі, а тепер мабуть на скитальщині. Хтоб про нього знав, або він сам, прошу зголоситись на мою адресу: 124-6

A. WROBLEWSKA,
607 East 11th St.,
New York, N. Y., U. S. A.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

НЮ ЙОРК. Н. Й. — Тижневі збори 204. відділу відбудуться в суботу, 29. червня, в год. 8:15 ввечір, в галі укр. прав. громади, 334 Іст 14. вул. Просимо всіх членів прийти на ці збори та вирівняти залеглі й біжучі членські вкладки, а також перебрати надіслану з У. Н. Союзу дивіденду. — М. Близнак, секр.

ТАРЗАН, ч. 1404. Ризиковний плян.

Тарзан рішив, що єдиним способом дістатися до Джени перед нічним приливом моря було попасти в руки ловців, як бранець.

Як лише вони побачили, що малпо-чоловік вийшов з печери, дикуни кинулися на нього з піднесеними списами.

Вхопивши двох перших дикунів, могутній малпо-чоловік махнув ними в повітрі і вдарив їхніми головами разом...

а потім метнув їх тілами аж до ніг надбігаючих войовників!